

چرا زبان فارسی یک «آبرزبان» است؟

۲۶ خرداد ۱۴۰۱ ساعت ۱۱:۳۸

زبان فارسی یک زبان مادر است، مجموعه‌ای از زبان‌ها مثل سُعدی، تاتی، پشتو، کردی، مازنی و... در زیرمجموعه این زبان قرار می‌گیرد، بسیاری از دانشمندان از این زبان برخاسته و آثار علمی خود را در عرصه جهانی عرضه کرده‌اند.

یدالله گودرزی زبان فارسی را یک «آبرزبان» می‌داند و در یادداشتی که علت این موضوع را توضیح می‌دهد، می‌خواهد تا «زبان اندیشمندان و شاعرانه خود را قدر بدانیم و در نگرهبانی و پاسداشت آن بکوشیم».

مدیر گروه فرهنگ و ادب رادیو ایران و عضو شورای پاسداشت زبان فارسی رادیو در یادداشتی با عنوان «زبان فارسی یک «آبرزبان» است» نوشته، آورده است: «زبان بر اساس نیاز به وجود آمده است و ارتباط بنیادی‌ترین نیاز انسان، به عنوان موجودی هوشمند و اجتماعی بوده است. در واقع ارتباط و گفت‌وگو، مهم‌ترین دلیل وجودی پدیدار شدن زبان است، البته در کنار آن، انتقال احساس و باورها و خواسته‌ها هم در هر زبانی به نوعی وجود داشته است.

گفته می‌شود بیش از هفت‌هزار زبان در جهان وجود داشته که از این شمار، حدود صد زبان گویش‌وران پرتعدادی دارند و می‌توان آن‌ها را زبان‌های پرکاربرد دانست.

زبان انگلیسی و زبان ماندارین با بیش از یک میلیارد گویش‌ور در بالای این فهرست جای دارند و از لحاظ کمی، گویندگان پرشماری دارند.

اما یکی دیگر از مهم‌ترین کاربردهای زبان، انتقال اندیشه و دانش است و همچنین بهره‌گیری از زبان به مثابه ابزار هنر. تنها تعداد اندکی از زبان‌ها توانسته‌اند از دایره نیازهای نخستین فراتر بروند و احتیاجات بشر اندیشمند را مثل نیاز به اجتماع، فرهنگ، تمدن و اندیشه و هنر مطرح کنند.

به عبارت دیگر، برخی از زبان‌ها توانسته‌اند وارد سطوحی دیگر شوند و کارکرد و جایگاهی فرازبانی بیابند.

این زبان‌ها وارد سه ساحتِ اندیشه، هنر و دانش شده‌اند و توانسته‌اند نقش تمدن‌ساز بیابند و جایگاه خود را از مجموعه‌ای نشانگانی و واژگانی فراتر ببرند و فرهنگ و مدنیت بیافرینند.

از این چشم‌انداز، بنده زبان‌ها را به دو دسته کلی تقسیم می‌کنم؛ زبان و آبرزبان.

زبان، سامانه‌ای از نشانه‌ها، واژه‌ها و دستور خاص خود است که ارتباط و گفت‌وگو را شکل داده و احساس و باورهای یک قوم یا ملت را انتقال می‌دهد.

«آبرزبان» علاوه بر این تعریف، وارد فضای فرازبانی شده و دربردارنده اندیشه، دانش و هنر در ساحت فرازمانی و فرامکانی است.

در واقع ویژگی‌های «آبرزبان» را می‌توانیم چنین برشماریم: ۱. زبانی که دارای آثار متعدد ادبی، دانشی و اندیشه‌ای باشد ۲. زبانی

که تاثیرگذاري جهاني داشته باشد. ۳. زباني که يك تمدن و فرهنگ را به وجود آورده باشد. ۴. ابرزبان، يك زبانِ مادر است، يعني مجموعه‌اي از خرده‌فرهنگ‌ها، زبان‌ها و آثار را در زيرمجموعه خود دارد.

اين توانشِ فرهنگي به دليل غناي يك زبان و گويشوران آن به دست مي‌آيد و زبان را به پديده‌اي جهاني و فرازماني بدل مي‌کند. زبان فارسي يك ابرزبان است. نمونه‌هاي ديگر ابرزبان‌ها، عربي، انگليسي، آلماني و فرانسه است.

بايد گفت که ابرزبان‌ها ممکن است در برخي شاخصه‌ها پررنگ‌تر و در بعضي کم‌توان‌تر ظاهر شده باشند اما توانسته‌اند قله‌هاي رفيع ادبي، اندیشه‌اي و هنري را در خود جاي دهند و توليدکننده دانش باشند.

زبان فارسي يك زبان مادر است، مجموعه‌اي از زبان‌ها مثل سُعدِي، تاتِي، پشتو، کُردِي، مازنِي و... در زيرمجموعه اين زبان قرار مي‌گيرد، بسياري از دانشمندان از اين زبان برخاسته و آثار علمي خود را در عرصه جهاني عرضه کرده‌اند. از نظر ادبي، جايگاه زبان فارسي رتبه‌اي رشک‌انگيز و والا دارد، از ۱۰ شاعر برجسته جهان، حداقل پنج تن متعلق به زبان فارسي است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48766/چرا-فارسى-زبان-چرا>